

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

สิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง

ครูผู้สอน

ครูสุกฤณา

ครูนจักษ์

นักเรียน

สุขเจริญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท
...สิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง...

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของชุมชนเมือง
๒. วิเคราะห์ลักษณะของชุมชนเมือง
๓. เห็นความสำคัญในการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง

...คำถามชวนคิด...

๑. จากภาพที่นำมานี้มีส่วนใดที่เป็นจุดเด่น
ที่สังเกตได้บ้าง

ตอบ ความเจริญในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการมีสิ่ง
อำนวยความสะดวกสบายในหลายด้าน เช่น
การมีระบบสาธารณสุขที่ทันสมัย

...คำถามชวนคิด...

๒. ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะเป็นอย่างไร

ตอบ ฟังพาอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก ยังไม่มีสิ่ง
อำนวยความสะดวกสบายมากมายเท่าที่ควร

...คำถามชวนคิด...

๓. นักเรียนคิดว่าชุมชนเมืองมีลักษณะที่สำคัญ
เป็นอย่างไร

ตอบ ชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก
มีบ้านเรือนตั้งอยู่อย่างหนาแน่น สิ่งแวดล้อม
ส่วนใหญ่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น

สิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง

ชุมชน

ชุมชน เป็นที่ที่คนอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
ภายในชุมชนประกอบด้วยคนที่มีมาจากครอบครัวหลาย ๆ
ครอบครัว โดยมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

ชุมชนเมือง

ชุมชนเมือง จัดว่าเป็นศูนย์กลางความเจริญ
เมืองเป็นสถานที่ตั้งถิ่นฐานอันถาวร
และหนาแน่นด้วยประชากร และเป็นที่รวม
ของผู้คนที่มีความแตกต่างทางพื้นเพ โดยชุมชน
เมืองมักอยู่ในเขตเมืองหรือเทศบาล

...คำถามชวนคิด...

กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นชุมชนชนบทหรือ
ชุมชนเมือง เพราะอะไร

ตอบ เป็นชุมชนเมือง เพราะมีอาคารบ้านเรือน
หนาแน่น แสดงว่ามีประชากรอาศัยอยู่มาก และมีถนน
หนทางมากมาย สามารถใช้เดินทางได้อย่างสะดวก

ลักษณะของชุมชนเมือง

มีประชากรหนาแน่น

ที่มาของรูปภาพ <https://www.thansettakij.com/columnist/๓๓๖๑๑>

มีสิ่งอำนวยความสะดวก
ความสะอาดมาก

ที่มาของรูปภาพ https://www.matichon.co.th/columnists/news_๑๗๘๑๑๔๙

ใช้ชีวิตเร่ร่อน แข่งขันกัน
ทำงานในอาคารสำนักงานต่าง ๆ

ที่มาของรูปภาพ <https://mikrostyk.pl/wp-content/uploads/2020/03/xmikrostyk-grupa.jpg.pagespeed.ic.kgh๑๗Zdz๗๓.jpg>

ครอบครัวเดี่ยว อยู่อาศัย
ในอาคารหลายแบบ

ที่มาของรูปภาพ <https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=kiettiyos&month=๑๑-๒๐๑๔&date=๐๗&group=๕&gblog=๑>

ลักษณะของชุมชนเมือง

```
graph TD; A[ลักษณะของชุมชนเมือง] --> B[การใช้ประโยชน์จากที่ดิน]; A --> C[ลักษณะการตั้งบ้านเรือน]; A --> D[การประกอบอาชีพ]
```

การใช้ประโยชน์
จากที่ดิน

ลักษณะการตั้ง
บ้านเรือน

การประกอบ
อาชีพ

การใช้ประโยชน์ จากที่ดิน

การใช้ที่ดินในเขตชุมชนเมือง
ส่วนใหญ่เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
เช่น อาคาร สถานที่ราชการ ถนน ร้านค้า
บ้านเรือนที่หนาแน่น

ลักษณะการตั้ง บ้านเรือน

ลักษณะการตั้งบ้านเรือนของ
ชุมชนเมืองจะตั้งบ้านเรือนอยู่อย่าง
หนาแน่นติด ๆ กัน ลักษณะบ้านเรือน
มีพื้นที่ไม่กว้างมาก นิยมสร้างบ้าน
เป็นตึก หรืออาคารสูง

การประกอบ อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพเกี่ยวกับการบริการ เช่น
เป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม
การค้า

...กิจกรรมเรียนรู้...

ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสีย ของการอาศัยอยู่ในชุมชนเมือง
ลงในตาราง ดังนี้

ชุมชน	ข้อดี	ข้อเสีย
ชุมชนเมือง		

...กิจกรรมเรียนรู้...

ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อดี-ข้อเสีย ของการอาศัยอยู่ในชุมชนเมือง
ลงในตาราง ดังนี้

ชุมชน	ข้อดี	ข้อเสีย
ชุมชนเมือง	มีสิ่งอำนวยความสะดวก ครบครัน มีอาชีพ ที่หลากหลาย ตามความถนัด	มีความวุ่นวาย มีความ เป็นอยู่ที่แออัดคนในสังคม ต่างคนต่างอยู่ ค่าใช้จ่ายสูง ต้องใช้ชีวิตแบบเร่งรีบ

...คำถามชวนคิด...

นักเรียนคิดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสังคมเมือง
มีสาเหตุเกิดมาจากสิ่งใด

ตอบ มีประชากรอาศัยอยู่มาก ส่งผลทำให้การบริหารจัดการ
ได้ยาก

ช่วงนี้ซื้อไหนกันแน่

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ลักษณะของชุมชนเมืองตรงกับข้อใด

ก. มีทรัพยากรป่าไม้มาก

ข. มีประชากรเบาบาง

ค. มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ง. มีสิ่งแวดล้อมที่ดี

๒. ข้อใดเป็นผลกระทบที่เกิดจากภาวะประชากรที่เพิ่มขึ้น
ของชุมชนเมือง

ก. เกิดชุมชนแออัด

ข. เกิดความสะดวกสบาย

ค. คุณภาพชีวิตของประชากรดีขึ้น

ง. การให้บริการด้านต่าง ๆ มีความรวดเร็ว

๓. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชนเมืองมีลักษณะ
อย่างไร

ก. ต่างคนต่างอยู่

ข. พึ่งพาอาศัยกัน

ค. เป็นครอบครัวใหญ่

ง. สนับสนุนกันแบบเครือญาติ

ช่วงนี้มีคำตอบ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ลักษณะของชุมชนเมืองตรงกับข้อใด

ก. มีทรัพยากรป่าไม้มาก

ข. มีประชากรเบาบาง

 มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ง. มีสิ่งแวดล้อมที่ดี

๒. ข้อใดเป็นผลกระทบที่เกิดจากภาวะประชากรที่เพิ่มขึ้น
ของชุมชนเมือง

เกิดชุมชนแออัด

ข. เกิดความสะดวกสบาย

ค. คุณภาพชีวิตของประชากรดีขึ้น

ง. การให้บริการด้านต่าง ๆ มีความรวดเร็ว

๓. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชนเมืองมีลักษณะ
อย่างไร

ต่างคนต่างอยู่

ข. พึ่งพาอาศัยกัน

ค. เป็นครอบครัวใหญ่

ง. สนับสนุนกันแบบเครือญาติ

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑
เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๑
เรื่อง สภาพแวดล้อม
ของชุมชนในฝัน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๑
เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้
ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑

เรื่อง สภาพแวดล้อม ของชุมชนในพื้นที่

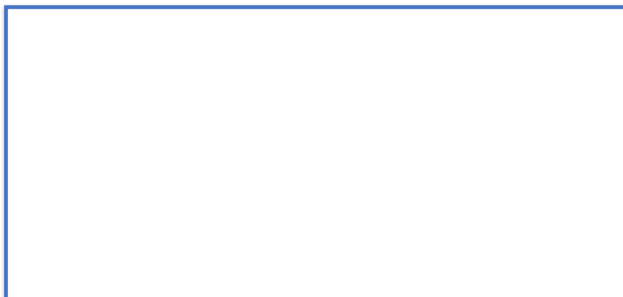

ใบงานที่ ๑ เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพลักษณะชุมชนเมืองในฝัน มา ๑ ภาพ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ชุมชนในภาพ ชื่อ ชุมชนว่าอะไร (ตามจินตนาการ)

๒. ชุมชนในภาพมีลักษณะสำคัญอย่างไร

๓. นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร หากได้อาศัยอยู่ในชุมชนดังกล่าว
จริงตามที่นักเรียนได้นำเสนอมา

๔. หากชุมชนที่นักเรียนได้นำเสนอมานั้นเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมขึ้น
นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าวนั้นอย่างไร

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงานที่ ๑
เรื่อง สภาพแวดล้อม
ของชุมชนในฝัน

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง สภาพแวดล้อมของชุมชนในฝัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ชุมชนเมืองและชุมชนชนบท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชนเมือง
สังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ มา ๑ ภาพ แล้วตอบคำถาม

(ภาพ ชุมชนเมือง)

๑. ชุมชนในภาพ ชื่อ ชุมชนว่าอะไร (ตามจินตนาการ)

ชุมชนเมือง

๒. ชุมชนในภาพมีลักษณะสำคัญอย่างไร

เป็นชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่ร่วมกันจำนวนมาก
มีบ้านเรือนตั้งอยู่อย่างหนาแน่น และเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ

๓. นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร หากได้อาศัยอยู่ในชุมชนดังกล่าว

จริงตามที่นักเรียนได้นำเสนอมานะ

รู้สึกมีความสุข เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายมากมาย

๔. หากชุมชนที่นักเรียนได้นำเสนอมานั้นเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมขึ้น

นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าวได้อย่างไร

๑. ใช้การศึกษาให้ความรู้กับผู้อาศัย ให้ความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม

๒. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ใช้หลักเหตุผล และการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

(คำตอบของนักเรียนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)

สรุปบทเรียน

ชุมชนเมืองมีพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติจำกัด ส่วนใหญ่จึงเป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งจะมีอิทธิพลมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในชุมชนเมืองจะเกิดขึ้นบ่อยและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมไปถึงความเจริญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านคมนาคม ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี

บทเรียนครั้งต่อไป

สิ่งแวดล้อมในชุมชนชนบท

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ชุมชนเมืองและชนบท

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

